

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
JUDECĂTORIA SOROCĂ, SEDIUL CENTRAL
mun. Soroca str. Independenței 62
Tel. fax(230) 2-23-56; e-mail: jsr@justice.md

**Scrisoare de expediere
a actului judecătoresc civil nr.2i-67/1/22**

Curtea Constituțională a RM | mun. Chișinău str. A. Lăpușneanu nr.28

Prin prezenta, Judecătoria Soroca (sediul central), Vă remitem în adresa DVS. prezenta încheiere și cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate concretizată înaintată de avocatul Zama Vitalie la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Pastuhova Valentina privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL „Alessandra Ricci” în procedura simplificată a falimentului.

Anexă:

- Mandatul avocatului Zama Vitalie;
- Cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate concretizată din 06.01.2023;
- Încheiere nr.2i-67/1/22 din 09.01.2023;

Președintele ședinței, Judecător: Cristina Botnaru

Grefier:

Alina Bordian

Judecătoriei Soroca, sediul Central
Judecător BOTNARU Cristina
dosarul nr. 2-19204008-46-2I-26122019

de la Pastuhova Valentina
prin intermediul avocatului ZAMA Vitalie,

**CERERE DE RIDICARE A EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE
CONCRETIZATĂ**

potrivit art. 12¹ a CPC RM

Onorată instanță,

În procedura Judecătoriei Soroca, sediul Central se află spre examinare procesul de insolvabilitate al debitului "Alessandra Ricci" S.R.L. Pe parcursul acestuia, Serviciul Fiscal de Stat, a înaintat o cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a fostului administrator al debitului, Pastuhova Valentina. În concret, SFS solicită încasarea, din contul membrului organelor de conducere, a sumei de 254 018.27 lei, sumă ce constituie creațele validate în cadrul procesului de insolvabilitate.

Drept temeiuri de atragere la răspundere subsidiară a părătului, reclamantul SFS a invocat prevederile art. 248 alin. (1) din *Legea insolvabilității*.

Potrivit prevederilor art. 248 alin. (1) din *Legea insolvabilității* -

La cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitului insolabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor debitului în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitului;
- c) majorarea fictivă a pasivelor debitului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitului;
- d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire;
- f) disponerea continuării unei activități a debitului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

- g) disponerea, în luna precedentă încetării plășilor, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;
- h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14;
- i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Considerăm că prevederile art. 248 alin. (1) din Legea insolvenței sunt contrare prevederilor Constituției Republicii Moldova și Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertășilor Fundamentale, din cauza că conferă instanșelor de judecată, care le aplică, o marjă excesivă de discreție și interpretare, fiind posibile abuzuri și o practică neunitară în cauze similare, iar din cauza caracterului abstract există și riscul arbitrariului, în consecință încălcând, nejustificat, dreptul de proprietate a pârătului.

Argumentarea cererii

Prevederile contestate și anume art. 248 alin. (1) din Legea insolvenței nu corespund exigenșelor de previzibilitate, calitatea legii și încalcă, nejustificat, dreptul de proprietate.

Reglementările din Constituția Republicii Moldova:

„Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.” [art. 23 alin. (2)];

„Dreptul la proprietate privată, precum și creașele asupra statului sunt garantate.” [art. 46];

„Exerciștiul drepturilor și libertășilor nu poate fi supus altor restrîngeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securitășii naționale, integritășii teritoriale, bunăștării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburășilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertășilor și demnitășii altor persoane, împiedicării divulgării informașilor confidenșiale sau garantării autoritășii și imparșialitășii justișiei.” [art. 54 alin. (2)].

Prevederile art. 248 alin. (1) din Legea insolvenței contravin prevederilor Constituției RM, art. 23 alin. (2) „Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle”, art. 46 „Dreptul la proprietate privată și protecșia acesteia” și art. 54 alin. (2) „Restrîngerea exerciștiului unor drepturi sau al unor libertăști” din motivele care urmează.

Hotărârea Curții Constitușionale din 06 martie 2018 privind exceptia de neconstitușionalitate a unor prevederi din art. 10 pct. 4 și pct. 5 din Legea nr. 845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi

44. Articolul 1 alin. (3) din Constituție proclamă Republica Moldova ca un stat de drept și democratic. Curtea reiterează importanța principiului statului de drept pentru o societate democratică.
45. Curtea menționează că exigențele statului de drept presupun *inter alia* asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, §41).
46. În acest context, Curtea reține că principiul legalității și al certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie o protecție împotriva arbitrarului. Așadar, asigurarea și respectarea acestor principii obligă statul să edicteze într-o manieră clară și previzibilă normele adoptate.
- 47 Adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare se impune și prin articolul 23 alin. (2) din Constituție, care stabilește obligația statului de a asigura dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale. În acest sens, norma constituțională stabilește că statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.
48. În Hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010, Curtea a reținut că: „Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduită persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție [...].”
49. Curtea Europeană în jurisprudență a subliniat importanța asigurării accesibilității și previzibilității legii, instituind o serie de repere, pe care legiuitorul trebuie să le aibă în vedere pentru respectarea acestor exigențe.
50. Astfel, Curtea Europeană a menționat că nu poate fi considerată „lege” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și corecteze conduită. În special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice (cauza Amann v. Elveția, hotărârea din 16 februarie 2000, §56). Testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia (cauza Silver și alțil v. Regatul Unit, hotărârea din 25 martie 1983, §80).
51. În acest sens, în Hotărârea nr. 26 din 27 septembrie 2016, Curtea a reținut că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. De asemenea, textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta

comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile.

52. Prin urmare, Curtea reține că previzibilitatea și claritatea constituie elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise.

Hotărârea Curtii Constitutionale din 03 martie 2022 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002

45. Curtea subliniază că interpretează și aplică articolul 46 din Constituție în conformitate cu tratatele în materie de drepturi ale omului la care Republica Moldova este parte. Această obligație decurge din articolul 4 din Constituție. Unul dintre tratatele în materie de drepturi ale omului la care Republica Moldova este parte este Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

46. Curtea reiterează că dispozițiile articolului 46 din Constituție obligă statul și ceilalți titulari ai puterii publice să respecte proprietatea și să se abțină de la orice acțiune ce ar aduce atingere acestui drept (HCC nr. 38 din 8 iulie 1999; DCC nr. 7 din 20 ianuarie 2022, § 30 și jurisprudența citată acolo).

48. Curtea Europeană a reținut într-o cauză similară cu prezenta cauză, *Strezovski și alții v. Macedonia de Nord*, pronunțată la 27 februarie 2020, că obiectul esențial al articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, care garantează dreptul de proprietate, constă în protecția persoanei de ingerința nejustificată a statului în posesia nestingherită a bunurilor sale. Totuși, în virtutea articolului 1 din Convenție, fiecare parte contractantă „îi recunoaște oricărei persoane aflate sub jurisdicția sa drepturile și libertățile definite în Convenție”. Realizarea acestei obligații generale poate presupune obligații pozitive inherente asigurării exercițiului efectiv al drepturilor garantate de Convenție. În contextul articolului 1 din Protocolul nr. 1 și în cazul litigiilor dintre persoane fizice și companii, obligațiile pozitive pot pretinde ca statul să întreprindă măsurile necesare pentru protecția dreptului de proprietate. Acest fapt presupune, în special, că statele au obligația de a institui proceduri judiciare care oferă garanții procedurale necesare și care, prin urmare, le permit tribunalelor naționale să judece în mod efectiv și corect orice caz care vizează chestiuni legate de proprietate (§ 61). Granița dintre obligațiile pozitive și obligațiile negative ale statului în baza articolului 1 din Protocolul nr. 1 nu conduce, în sine, la o definiție precisă a obligațiilor pozitive. Principiile aplicabile sunt, cu toate acestea, similare. Dacă cazul este analizat în termenii unei obligații pozitive a statului sau în termenii unei ingerințe a unei autorități publice care trebuie să fie justificată, criteriile aplicabile nu diferă în esență. În ambele contexte, trebuie atrasă atenția la echilibrul corect care trebuie asigurat între interesele concurente ale persoanei și ale comunității ca întreg. În ambele conteste, statul se

bucură de o marjă de apreciere la stabilirea pașilor care trebuie întreprinși pentru a se asigura conformitatea cu Convenția Europeană (§ 62).

49. Așadar, Curtea reține că dreptul de proprietate poate fi supus restrângereilor, cu condiția respectării rigorilor instituite de articolul 54 alin. (2) din Constituție. În acest sens, Curtea va analiza, prin efectuarea testului legalității și a testului proporționalității, dacă restrângerea este prevăzută de lege, dacă urmărește unul sau mai multe dintre scopurile legitime prevăzute în Constituție, dacă realizează, odată implementată, unul din aceste scopuri și dacă a fost asigurat un echilibru corect între interesele concurente.

50. Prima exigență în materie de limitare a dreptului de proprietate, potrivit articolului 54 alin. (2) din Constituție, constă în faptul că limitarea trebuie să fie prevăzută de lege. Exigența pune în operă principiul legalității, care presupune că prevederile legale trebuie să fie suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor.

51. Calitatea legii constituie o condiție vitală pentru menținerea securității raporturilor juridice și pentru ordonarea eficientă a relațiilor sociale (a se vedea HCC nr. 21 din 22 iulie 2016, § 55).

52. Condiția accesibilității presupune ca textelete de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. În special, accesibilitatea hotărârile Guvernului presupune publicarea acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile articolului 102 alin. (4) din Constituție. Orice persoană trebuie să poată dispune de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret. Curtea constată că normele contestate sunt accesibile pentru destinatari, deoarece Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 a fost publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 29-31 din 28 februarie 2002 (redacția inițială) și în Monitorul Oficial nr. 156-159 din 23 septembrie 2011 (în redacția Hotărârii Guvernului nr. 707 din 20 septembrie 2011).

53. La rândul ei, condiția previzibilității legii este îndeplinită atunci când îl permite persoanei – în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată – să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită conduită. În jurisprudența sa, Curtea a stabilit că, pentru a exclude orice echivoc, textul actului normativ trebuie să fie formulat în mod clar și inteligibil, fără dificultăți de ordin sintactic și pasaje obscure (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 6 din 10 martie 2020, § 69; HCC nr. 18 din 30 iunie 2020, § 79).

Aplicarea principiilor nominalizate situației din speță

Prevederile art. 248 alin. (1) din Legea insolabilității sunt contrare prevederilor Constituției Republicii Moldova și Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale, din cauza că conferă instanțelor de

judecată, care le aplică, o marjă excesivă de discreție și interpretare, fiind posibile abuzuri și o practică neunitară în cauze similare, iar din cauza caracterului abstract există și riscul arbitrariului.

Or, nu este certă și cuantificabilă întinderea răspunderii pe care urmează să o poarte administratorul companiei în temeiul prevederilor art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității.

La modul practic această abordare ridică mai multe semne de întrebare, de exemplu, care este întinderea răspunderii respective?

Cum poate fi efectuat un calcul precis a sumei ce urmează a fi încasată, raportând la situația concretă din speță?

E vorba de un oarecare procent din suma datoriei?

Cum se determină mărimea procentului respectiv?

Care sunt indicatorii care ajută instanța de judecată să determine mărimea procentuală respectivă? Etc.

Acstea neconformități și neclarități încalcă dreptul de proprietate, or restrângerea dreptului respectiv nu răspunde testului legalității, din motivul lipsei previzibilității normelor respective.

În concluzie, normele contestate nu corespund exigențelor de calitate. În particular, textelegislative nu corespund principiului unității materiei legislative și corelației între texte regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile.

În final, având în vedere că normele contestate nu sunt previzibile și clare, ceea ce constituie elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise, aceste norme urmează a fi declarate neconstituționale.

În concluzie normele contestate contravin articolului 46 în coroborare cu articolul 54 alin. (2) din Constituție.

Sesizarea Curții Constituționale

Potrivit art. 12¹ Cod de procedură civilă, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Excepția de neconstituționalitate constituie mijlocul procedural pentru realizarea accesului persoanei, în calitate de titular al drepturilor și libertăților fundamentale, la controlul constituționalității actelor normative.

Potrivit art. 134 din Constituție, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova, care garantează supremăția Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătoarească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

Iar potrivit art. 135 din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prin decizia Curții Constituționale din 20 decembrie 2022 a fost respinsă sesizarea anterioară pe motivul că:

19. Curtea reiterează că articolul 23 din Constituție nu are o aplicare de sine stătătoare. Pentru a putea fi invocat standardul calității legii, trebuie să existe o ingerință într-un drept fundamental. În jurisprudență sa, Curtea a menționat că testul calității legii se efectuează prin raportare la un drept fundamental. Pentru că autorul excepției nu a demonstrat incidența vreunui drept fundamental, Curtea nu poate efectua o analiză a calității prevederilor contestate prin prisma articolului 23 din Constituție (a se vedea DCC nr. 52 din 8 aprilie 2021, §§ 17-18; DCC nr. 170 din 4 noiembrie 2021, § 29; DCC nr. 13 din 1 februarie 2022, § 21).

Luând în considerație concretizările din prezenta Cerere, astfel fiind înlăturate neajunsurile din cererea inițială, considerăm oportună admiterea acesteia spre examinare.

Având în vedere că controlul constituționalității legilor ține de competența exclusivă a Curții Constituționale a Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile art. 12¹ a CPC RM, solicităm:

1. Admiterea prezentei cereri;

2. Emiterea încheierii de:

2.1 ridicare a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 248 alin. (1) Legea insolabilității;

2.2 sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, referitor la excepția de neconstituționalitate indicată în pct. 2.1;

2.3 suspendarea procedurii de examinare a pricinii la cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a fostului administrator al debitorului, Pastuhova Valentina.

Digitally signed by Zama Vitalie
Date: 2023.01.06 08:56:11 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vitalie ZAMA [semnat digital]

reprezentantul lui Pastuhova Valentina

06 ianuarie 2023

Î N C H E I E R E

09 ianuarie 2023
Judecătoria Soroca sediul Central
Instanța în componență
Președintelui de ședință:
Grefierului:
Cu participarea:

Cristina Botnaru
Alina Bordian

mun. Soroca

Reprezentantului Serviciului Fiscal de Stat: Elena Clioșos
examinând în ședință de judecată publică cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 248 alin.(1) din Legea insolvenței concretizată pe marginea cererii de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către Pastuhova Valentina privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. "Alessandra Ricci" în procedura simplificată a falimentului,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 27.06.2022, Serviciul Fiscal de Stat s-a adresat în instanță de judecată cu cererea sus nominalizată, solicitând atragerea la răspundere patrimonială subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului S.R.L. "Alessandra Ricci" în procedura simplificată a falimentului în persoana administratorului statutar cet. Pastuhova Valentina cu încasarea din contul acesteia în contul masei debitoare a S.R.L. "Alessandra Ricci" a creanței validate și nestinse a Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 254 018,27 lei, inclusiv creanțe chirografare de rangul III (plăți de bază) – 175 927,51 lei, creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere, amenzi) – 78090,76 lei.

2. La data de 07.09.2022, reprezentantul părții, avocatul Zama Vitalie a înaintat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 248 alin.(1) legea insolvenței pe marginea cererii de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către Pastuhova Valentina privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. "Alessandra Ricci" în procedura simplificată a falimentului.

3. Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 31.10.2022 s-a refuzat în ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 248 alin.(1) din Legea insolvenței, la cererea înaintată de către avocatul Zama Vitalie, pe marginea cererii de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către Pastuhova Valentina privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. "Alessandra Ricci" în procedura simplificată a falimentului.

4. La data de 18.11.2022 avocatul Zama Vitalie a depus repetat cerere, prin care a insistat asupra ridicării excepției de neconstituționalitate a articolului 248 alin.(1) din Legea insolvenței, invocând că de fapt, contestă, din punct de vedere constituțional, alte prevederi din art.248 alin.(1) din Legea insolvenței, decât cele contestate anterior, menționând că anterior au fost contestate doar prevederile privind "competența administratorului de a solicita tragerea la răspundere patrimonială a organelor de conducere ale debitorului insolvent" și nu articolul respectiv în întregime, de altfel, sintagma respectivă se regăsește inclusiv și în titlul deciziei Curții Constituționale din 07 aprilie 2020, actualmente se contestă întinderea, incertă, a răspunderii pe care urmează să o poarte administratorul companiei în temeiul prevederilor art.248 alin.(1) din Legea insolvenței și anume "*instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datorile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere*". A mai indicat că existența deciziei din 07.04.2020 nu exclude sesizarea Curții Constituționale, inclusiv din alte perspective de critici de neconstituționale, diferite decât în sesizarea anterioară, or

compararea argumentelor autorilor din ambele sesizări lipsește în încheierea din 31.10.2022. Totodată, a solicitat examinarea cererii în lipsa sa.

5. Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 08.12.2022 s-a admis cererea repetată a avocatului Zama Vitalie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 248 alin.(1) din Legea insolvenței. S-a ridicat excepția de neconstituționalitate a prevederilor sintagmei *"instanța de insolvență poate dispune că o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere"* conținută în textul normei prevăzută la articolul 248 alin.(1) din Legea insolvenței, în cadrul examinării cauzei la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către Pastuhova Valentina privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. "Alessandra Ricci" în procedura simplificată a falimentului.

6. Prin decizia Curții Constituționale nr. 184 din 20.12.2022 s-a declarat inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului "o parte" din articolului 248 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de dl avocat Vitalie Zama, în interesele S.R.L. "Alessandra Ricci", în dosarul nr. 2i-67/2022, pendinte la Judecătoria Soroca, sediul central.

7. La 06 ianuarie 2023, reprezentantul pîrîtei, avocatul Zama Vitalie a înaintat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 248 alin.(1) Legea insolvenței, concretizată, pe marginea cererii de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către Pastuhova Valentina privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. "Alessandra Ricci" în procedura simplificată a falimentului.

8. În motivarea cererii a indicat că, în procedura Judecătoriei Soroca, sediul Central se află spre examinare procesul de insolvență al debitorului "Alessandra Ricci" S.R.L. Pe parcursul acestuia, Serviciul Fiscal de Stat, a înaintat o cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a fostului administrator al debitorului, Pastuhova Valentina. În concret, SFS solicită încasarea, din contul membrului organelor de conducere, a sumei de 254 018,27 lei, sumă ce constituie creațele validate în cadrul procesului de insolvență și temeuri de atragere la răspundere subsidiară a părătului, reclamantul SFS a invocat prevederile art. 248 alin. (1) din Legea insolvenței. Potrivit prevederilor art. 248 alin. (1) Legea insolvenței la cererea administratorului insolvență/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanța de insolvență poate dispune că o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate; e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire; f) disponerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) disponerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori; h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art. 14; i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvența debitorului.

9. Consideră că prevederile art. 248 alin. (1) din Legea insolvenței sunt contrare prevederilor Constituției Republicii Moldova și Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale, din cauza că conferă instanțelor de judecată, care

le aplică, o marjă excesivă de discreție și interpretare, fiind posibile abuzuri și o practică neunitară în cauze similare, iar din cauza caracterului abstract există și riscul arbitrariului.

10. A mai invocat că, prevederile contestate și anume art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nu corespund exigențelor de previzibilitate, calitatea legii și încalcă, nejustificat, dreptul de proprietate. Reglementările art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova prevăd că, *"Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative"*, *"Dreptul la proprietate privată, precum și creațele asupra statului sănătate sunt garantate."* [art. 46]; *"Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidentiale sau garantării autorității și imparțialității justiției."* [art. 54 alin. (2)]. Prevederile art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității contravin prevederilor Constituției RM, art. 23 alin. (2) *"Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle"*, art. 46 *"Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia"* și art. 54 alin. (2) *"Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți"*. În acest sens reține că, Hotărârea Curții Constituționale din 06 martie 2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 10 pct. 4 și pct. 5 din Legea nr. 845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi Articolul 1 alin. (3) din Constituție proclamă Republica Moldova ca un stat de drept și democratic. Curtea reiterează importanța principiului statului de drept pentru o societate democratică. Curtea menționează că exigențele statului de drept presupun *inter alia* asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, §41).

11. A reiterat totodată că, în acest context, Curtea reține că principiul legalității și al certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie o protecție împotriva arbitrarului. Așadar, asigurarea și respectarea acestor principii obligă statul să edicteze într-o manieră clară și previzibilă normele adoptate. Adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare se impune și prin articolul 23 alin. (2) din Constituție, care stabilește obligația statului de a asigura dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale. În acest sens, norma constituțională stabilește că statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative. În Hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010, Curtea a reținut că: *"Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduită persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție [...]."* Curtea Europeană în jurisprudență să a subliniat importanța asigurării accesibilității și previzibilității legii, instituind o serie de repere, pe care legiuitorul trebuie să le aibă în vedere pentru respectarea acestor exigențe. Astfel, Curtea Europeană a menționat că nu poate fi considerată *"lege"* decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și corecteze conduită. În special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice (cauza Amann v. Elveția, hotărârea din 16 februarie 2000, §56). Testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să

indice cu suficientă claritate limitele acesteia (cauza Silver și alții v. Regatul Unit, hotărârea din 25 martie 1983, §80).

12. În acest sens, în Hotărârea nr. 26 din 27 septembrie 2016, Curtea a reținut că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. De asemenea, textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile. Prin urmare, Curtea reține că previzibilitatea și claritatea constituie elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare acestea nicidcum nu pot fi omise. Hotărârea Curții Constituționale din 03 martie 2022 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 Curtea subliniază că interpretează și aplică articolul 46 din Constituție în conformitate cu tratatele în materie de drepturi ale omului la care Republica Moldova este parte. Această obligație decurge din articolul 4 din Constituție. Unul dintre tratatele în materie de drepturi ale omului la care Republica Moldova este parte este Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Curtea reiterează că dispozițiile articolului 46 din Constituție obligă statul și ceilalți titulari ai puterii publice să respecte proprietatea și să se abțină de la orice acțiune ce ar aduce atingere acestui drept (HCC nr. 38 din 8 iulie 1999; DCC nr. 7 din 20 ianuarie 2022, § 30 și jurisprudența citată acolo). Curtea Europeană a reținut într-o cauză similară cu prezenta cauză, *Strezovski și alții v. Macedonia de Nord*, pronunțată la 27 februarie 2020, că obiectul esențial al articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, care garantează dreptul de proprietate, constă în protecția persoanei de ingerință nejustificată a statului în posesia nestingherită a bunurilor sale. Totuși, în virtutea articolului 1 din Convenție, fiecare parte contractantă „îi recunoaște oricărei persoane aflate sub jurisdicția sa drepturile și libertățile definite în Convenție”. Realizarea acestei obligații generale poate presupune obligații pozitive inerente asigurării exercițiului efectiv al drepturilor garantate de Convenție. În contextul articolului 1 din Protocolul nr. 1 și în cazul litigiilor dintre persoane fizice și companii, obligațiile pozitive pot pretinde ca statul să întreprindă măsurile necesare pentru protecția dreptului de proprietate. Acest fapt presupune, în special, că statele au obligația de a institui proceduri judiciare care oferă garanții procedurale necesare și care, prin urmare, le permit tribunalelor naționale să judece în mod efectiv și corect orice caz care vizează chestiuni legate de proprietate (§ 61). Granița dintre obligațiile pozitive și obligațiile negative ale statului în baza articolului 1 din Protocolul nr. 1 nu conduce, în sine, la o definiție precisă a obligațiilor pozitive. Principiile aplicabile sunt, cu toate acestea, similare. Dacă cazul este analizat în termenii unei obligații pozitive a statului sau în termenii unei ingerințe a unei autorități publice care trebuie să fie justificată, criteriile aplicabile nu diferă în esență. În ambele contexte, trebuie atrasă atenția la echilibrul corect care trebuie asigurat între interesele concurente ale persoanei și ale comunității ca întreg. În ambele conteste, statul se bucură de o marjă de apreciere la stabilirea pașilor care trebuie întreprinși pentru a se asigura conformitatea cu Convenția Europeană (§ 62).

13. Așadar, Curtea reține că dreptul de proprietate poate fi supus restrângerilor, cu condiția respectării rigorilor instituite de articolul 54 alin. (2) din Constituție. În acest sens, Curtea va analiza, prin efectuarea testului legalității și a testului proporționalității, dacă restrângerea este prevăzută de lege, dacă urmărește unul sau mai multe dintre scopurile legitime prevăzute în Constituție, dacă realizează, odată implementată, unul din aceste scopuri și dacă a fost asigurat un echilibru corect între interesele concurente. Prima exigență în materie de limitare a dreptului de proprietate, potrivit articolului 54 alin. (2) din

Constituție, constă în faptul că limitarea trebuie să fie prevăzută de lege. Exigența pune în operă principiul legalității, care presupune că prevederile legale trebuie să fie suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor. Calitatea legii constituie o condiție vitală pentru menținerea securității raporturilor juridice și pentru ordonarea eficientă a relațiilor sociale (a se vedea HCC nr. 21 din 22 iulie 2016, § 55). Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari, în special, accesibilitatea hotărârilor Guvernului presupune publicarea acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile articolului 102 alin. (4) din Constituție. Orice persoană trebuie să poată dispune de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret. Curtea constată că normele contestate sunt accesibile pentru destinatari, deoarece Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 a fost publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 29-31 din 28 februarie 2002 (redacția inițială) și în Monitorul Oficial nr. 156-159 din 23 septembrie 2011 (în redacția Hotărârii Guvernului nr. 707 din 20 septembrie 2011). La rândul ei, condiția previzibilității legii este îndeplinită atunci când îi permite persoanei - în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată - să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită conduită. În jurisprudență sa, Curtea a stabilit că, pentru a exclude orice echivoc, textul actului normativ trebuie să fie formulat în mod clar și inteligibil, fără dificultăți de ordin sintactic și pasaje obscure (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 6 din 10 martie 2020, § 69; HCC nr. 18 din 30 iunie 2020, § 79).

14. Astfel, susține reprezentantul părâtei că, prevederile art. 248 alin. (1) din Legea insolabilității situației din speță sunt contrare prevederilor Constituției Republicii Moldova și Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale, din cauza că conferă instanțelor de judecată, care le aplică, o marjă excesivă de discreție și interpretare, fiind posibile abuzuri și o practică neunitară în cauze similare, iar din cauza caracterului abstract există și riscul arbitrariului. Or, nu este certă întinderea răspunderii pe care urmează să o poarte administratorul companiei în temeiul prevederilor art. 248 alin. (1) din Legea insolabilității. La modul practic această abordare ridică mai multe semne de întrebare, de exemplu:

- Care este întinderea răspunderii respective?
- Cum poate fi efectuat un calcul precis a sumei ce urmează a fi încasată, raportând la situația concretă din speță?
- E vorba de un oarecare procent din suma datoriei?
- Cum se determină mărimea procentului respectiv?
- Care sunt indicatorii care ajută instanța de judecată să determine mărimea procentuală respectivă ? etc.

Aceste neconformități și neclarități încalcă dreptul de proprietate, or restrângerea dreptului respectiv nu răspunde testului legalității, din motivul lipsei previzibilității normelor respective. În concluzie consideră că, normele contestate nu corespund exigențelor de calitate în particular, textele legislative nu corespund principiului unității materiei legislative și corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile respectiv, având în vedere că normele contestate nu sunt previzibile și clare, ceea ce constituie elemente *sine quo non* ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise, aceste norme urmează a fi declarate neconstituționale respectiv, normele contestate contravin articolului 46 în coroborare cu articolul 54 alin. (2) din Constituție.

15. Potrivit art. 12¹ Cod de procedură civilă, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul

constitutionalității actului normativ este de competență Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție. Excepția de neconstituționalitate constituie mijlocul procedural pentru realizarea accesului persoanei, în calitate de titular al drepturilor și libertăților fundamentale, la controlul constituționalității actelor normative. Potrivit art. 134 din Constituție, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova, care garantează supremăția Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat. Iar potrivit art. 135 din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

16. În corespondere cu cele expuse a subliniat că, prin decizia Curții Constituționale din 20 decembrie 2022 a fost respinsă sesizarea anterioară pe motivul că: *Curtea reiterează că articolul 23 din Constituție nu are o aplicare de sine stătătoare. Pentru a putea fi invocat standardul calității legii, trebuie să existe o ingerință într-un drept fundamental. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că testul calității legii se efectuează prin raportare la un drept fundamental. Pentru că autorul excepției nu a demonstrat incidența vreunui drept fundamental, Curtea nu poate efectua o analiză a calității prevederilor contestate prin prisma articolului 23 din Constituție (a se vedea DCC nr. 52 din 8 aprilie 2021, §§ 17-18; DCC nr. 170 din 4 noiembrie 2021, § 29; DCC nr. 13 din 1 februarie 2022, § 21).*

17. Astfel, luând în considerație, concretizările din prezenta cerere, fiind înlăturare neajunsurile din cererea inițială, în conformitate cu prevederile art. 12¹ a CPC RM, solicită emiterea încheierii de ridicare a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 248 alin. (1) Legea insolvabilității, sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, referitor la excepția de neconstituționalitate indicată în pct. 2.1 cu suspendarea procedurii de examinare a pricinii la cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a fostului administrator al debitorului, Pastuhova Valentina.

18. În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul pîrîtei, avocatul Zama Vitalie cât și Pastuhova Valentina nu s-au prezentat, avocatul solicitând prin cerere examinarea solicitării în lipsa sa.

19. În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat a fost împotriva admiterii cererii concretizate prin care s-a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate, considerând că înaintarea cererii respective nu este altceva decât o metodă de tergiversare a examinării cauzei.

20. Audiind poziția participanților la proces, studiind materialele cauzei, instanța de insolvență consideră necesar de a admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, reieșind din considerentele ce succed.

21. În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

22. Potrivit prevederilor art. 5 alin. (2) și (3) al Legii insolvabilității, instanța de insolvență dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvență, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolvență va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă. Instanța pe al cărei rol se află cauza de insolvență examinează din oficiu toate circumstanțele relevante cauzei.

23. Conform art. 12¹ alin.(1) Cod de procedură civilă, În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. (2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amînă pledoariile.

(4) Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

24. Potrivit prevederilor art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție, Curtea Constituțională: a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

25. La caz, instanța de insolvabilitate a constatat cu certitudine că, prin Hotărârea Judecătoriei Soroca sediul Florești din 26.02.2020 s-a constatat insolvabilitatea S.R.L. "Alessandra Ricci" și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului, în calitate de lichidator fiind desemnat administratorul autorizat Baidaus Alina, deținător al autorizației nr. 114 din 19 ianuarie 2015.

26. La data de 07.09.2022, reprezentantul pîrîtei, avocatul Zama Vitalie a înaintat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 248 alin.(1) legea insolvență pe marginea cererii de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către Pastuhova Valentina privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. "Alessandra Ricci" în procedura simplificată a falimentului.

27. Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 31.10.2022 s-a refuzat în ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 248 alin.(1) din Legea insolvență, la cererea înaintată de către avocatul Zama Vitalie, pe marginea cererii de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către Pastuhova Valentina privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. "Alessandra Ricci" în procedura simplificată a falimentului.

28. La data de 18.11.2022 avocatul Zama Vitalie a depus repetat cerere, prin care a insistat asupra ridicării excepției de neconstituționalitate a articolului 248 alin.(1) din Legea insolvență, invocând că de fapt, contestă, din punct de vedere constituțional, alte

prevederi din art.248 alin.(1) din Legea insolabilității, decât cele contestate anterior, menționând că anterior au fost contestate doar prevederile privind "competența administratorului de a solicita tragerea la răspundere patrimonială a organelor de conducere ale debitorului insolabil" și nu articolul respectiv în întregime, de altfel, sintagma respectivă se regăsește inclusiv și în titlul deciziei Curții Constituționale din 07 aprilie 2020, actualmente se contestă întinderea, incertă, a răspunderii pe care urmează să o poarte administratorul companiei în temeiul prevederilor art.248 alin.(1) din Legea insolabilității și anume "*instanța de insolabilitate poate dispune ca o parte din datorile debitorului insolabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere*". A mai indicat că existența deciziei din 07.04.2020 nu exclude sesizarea Curții Constituționale, inclusiv din alte perspective de critici de neconstituționalitate, diferite decât în sesizarea anterioară, or compararea argumentelor autorilor din ambele sesizări lipsește în încheierea din 31.10.2022. Totodată, a solicitat examinarea cererii în lipsa sa.

29. Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 08.12.2022 s-a admis cererea repetată a avocatului Zama Vitalie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 248 alin.(1) din Legea insolabilității. S-a ridicat excepția de neconstituționalitate a prevederilor sintagmei "*instanța de insolabilitate poate dispune ca o parte din datorile debitorului insolabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere*" conținută în textul normei prevăzută la articolul 248 alin.(1) din Legea insolabilității, în cadrul examinării cauzei la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către Pastuhova Valentina privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. "Alessandra Ricci" în procedura simplificată a falimentului.

30. Prin decizia Curții Constituționale nr. 184 din 20.12.2022 s-a declarat inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului "o parte" din articolului 248 alin. (1) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de dl avocat Vitalie Zama, în interesele S.R.L. "Alessandra Ricci", în dosarul nr. 2i-67/2022, pendinte la Judecătoria Soroca, sediu central.

31. Curtea a reiterat că, articolul 23 din Constituție nu are o aplicare de sine stătătoare. Pentru a putea fi invocat standardul calității legii, trebuie să existe o ingerință într-un drept fundamental. În jurisprudență sa, Curtea a menționat că testul calității legii se efectuează prin raportare la un drept fundamental. Pentru că autorul excepției nu a demonstrat incidența vreunui drept fundamental, Curtea nu poate efectua o analiză a calității prevederilor contestate prin prisma articolului 23 din Constituție (a se vedea DCC nr. 52 din 8 aprilie 2021, §§ 17-18; DCC nr. 170 din 4 noiembrie 2021, § 29; DCC nr. 13 din 1 februarie 2022, § 21). Prin urmare, pe baza celor menționate, Curtea a constatat că excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

32. La data de 06 ianuarie 2023, reprezentantul părții, avocatul Zama Vitalie a înaintat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 248 alin.(1) Legea insolabilității și și-s concretizat solicitările, iar pentru a nu îngrădi dreptul la apărare, instanța a admis solicitarea repetată concretizată.

33. Astfel, verificând întrunirea criteriilor prevăzute la art. 12¹ Cod de procedură civilă instanța de insolabilitate constată că prevederile art. 248 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, inițiatorul cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate dispune de capacitatea procesuală necesară și se bucură de acest drept procesual în virtutea prevederilor Legii insolabilității, prevederile legale a căror constituționalitate se contestă urmează a fi aplicate la examinarea chestiunii determinate judecății și, potrivit informației afișate în baza de date al Curții Constituționale (CCDOC), într-adevăr, prevederile art. 248

alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 anterior nu a constituit obiect al controlului constituționalității.

34. Prin urmare, având în vedere faptul că sunt întrunite în totalitate condițiile prevăzute de lege în sensul dat, instanța de insolvabilitate consideră necesar de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate concretizată înaintată de avocatul Zama Vitalie, pe marginea cererii de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către Pastuhova Valentina privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. "Alessandra Ricci" în procedura simplificată a falimentului, privind exercitarea controlului constituționalității prevederilor art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

35. În conformitate cu prevederile art. (1),(5) a Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, art.135 alin. (2) lit. d) din Constituție, art. 12¹, 269-270 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de insolvabilitate -,

D I S P U N E :

Se admite cererea repetată a avocatului Zama Vitalie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, concretizată, a articolului 248 alin.(1) din Legea insolvabilității.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 248 alin.(1) din Legea insolvabilității, în cadrul examinării cauzei la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către Pastuhova Valentina privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. "Alessandra Ricci" în procedura simplificată a falimentului.

Se suspendă procesul intentat la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către Pastuhova Valentina privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. "Alessandra Ricci" în procedura simplificată a falimentului.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova prezenta încheiere și sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Încheiere definitivă.

Președintele de ședință¹
Judecătorul

Cristina Botnaru